

811.163.4(497.6)

rad primljen: 30. 7. 2017.

rad prihvaćen: 31. 10. 2017.

PREGLEDNI RAD

SEDINA BRKIĆ-MEĐEDOVIĆ

Srednja medicinska škola Tuzla
Fra Grge Martića 5, Tuzla, BiH
medjedovic.sedina@gmail.com

EKSPLIKATIVNI LOKATIV U ADNOMINALNOJ POZICIJI U BOSANSKOM, HRVATSKOM I SRPSKOM JEZIKU

Sažetak: U radu se daje semantičko-sintaksički opis eksplikativnog lokativa u sintaksičkoj funkciji imeničkog atributa, utvrđuju se njegovi strukturni modeli i objašnjava se način funkcioniranja tih modela po kojima su pojedine vrste primjera ustrojavane. Pokazuje se da je ovaj prijedložno-padežni izraz semantički tijesno vezan s kvalitativnim lokativom, da je eksplikativno značenje lokativa, zapravo, podtip kvalitativnog značenja, te da bi samim time i eksplikativne lokativne konstrukcije trebalo opisivati kao kvalitativne.

Ključne riječi: eksplikativni lokativ, prijedložni potpadež, imenički atribut, strukturni model.

Uvod

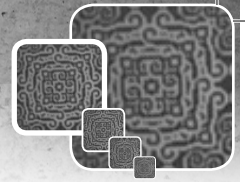
Eksplikativ se u gramatičkoj literaturi opisuje kao prijedložni potpadež čije je značenje interpretirano u okvirima genitivnih konstrukcija kao imeničkih atributa (Pranjković 2001: 28; Katičić 2002: 457; Barić i dr. 2005: 560; Silić-Pranjković 2007: 202) ili u okvirima padežnih i prijedložno-padežnih konstrukcija koje su u funkciji semantičke dopune uz glagole, imenice i pridjeve nepotpunog značenja. Kada su u funkciji semantičke dopune imenici, njima se vrši identifikacija imeničkoga pojma posredstvom eksplikacije njegove semantike ili neke

njegove karakteristike (Piper i dr. 2005: 135, 185, 209, 245, 279). I. Pranjković (2001: 18) značenje ovoga prijedložno-padežnog izraza svrstava u nedimenzionalna značenja prijedložnih izraza koja su u načelu izvedena iz dimenzionalnih, a tiču se kompleksnijih logičkih odnosa. S. L. Udier (2014: 102) primjećuje da za detaljniji opis takvih značenja nisu dovoljni samo sintaksički modeli te da je potrebno pristupiti semantičko-sintaksičkim analizama¹. Upravo zbog toga u starijoj gramatičkoj literaturi eksplikativne lokativne konstrukcije ostale su neobjašnjene. Tako, naprimjer, T. Maretić (1963: 593) i M. Stevanović (1974: 502) daju nizove primjera lokativnih konstrukcija kao dopuna imenskih riječi i pri tome ne nude nikakva objašnjenja. Ni novija literatura u sintaksičkim analizama nije dala tumačenje spomenutih konstrukcija. Eksplikativni lokativ uglavnom se određuje kao lokativ u funkciji semantičke dopune uz glagole, imenice i pridjeve (Jovović 2015: 297; Piper i dr. 2005: 279) čiji je eksplikativni karakter vidljiv u mogućnosti umetanja pojašnjenja tipa *koji*. Više su to popisi primjera nego objašnjenja funkcioniranja sintaksičkih obrazaca po kojima su pojedine vrste primjera ustrojavana². Posebnu pažnju temi pristupa opisu jezika (koji uključuje i opis pojedinih gramatičkih kategorija) poklonila je S. Kordić (2004: 73). U tom radu istaknute su mane tradicionalnih pristupa opisu pojedinih gramatičkih kategorija i prednosti pristupa koji polazi od semantičke temeljne kategorije³. Zato ga i smatramo dobrom osnovom za uspostavljanje teorijsko-metodološkog modela u ovome radu koji uzima semantiku kao osnovni kriterij za opis padežnog značenja, jer su prednosti takvog pristupa u domaćoj gramatičkoj praksi, kako ističe S. Kordić (2004: 73), neiskorištene, što potvrđuju i brojni primjeri padežnih konstrukcija kojima se bavila već spomenuta autorica, S. L. Udier (2014: 102).

¹ Opredjeljenje za ovakvu vrstu pristupa opisu padežnih značenja podržano je teorijskim postavkama kognitivne semantike i prostornom teorijom padeža.

² Opis značenja ovoga prijedložno-padežnog izraza ne nalazimo ni kod B. Belaja i G. Tanackovića Faletara (2014: 441) koji se u knjizi *Kognitivna gramatika hrvatskoga jezika* bave padežnom problematikom, pri čemu u poglavlju o lokativu daju vrlo iscrpne opise najrazličitijih lokativnih konstrukcija.

³ I I. Palić (2010: 194) u svom opisu dativa u bosanskom (hrvatskom, srpskom) jeziku ističe važnost promatranja padeža kao semantičke kategorije.

Strukturalni modeli eksplikativnog lokativa u adnominalnoj poziciji

U strukturalnom pogledu razlikujemo četiri modela eksplikativnog lokativa kao semantičke dopune imenici:

- 1) XNOM *u* YLOK
- 2) XNOM *o* YLOK
- 3) devXNOM *o* YLOK
- 4) XNOM *na* YLOK⁴

Model XNOM *u* YLOK promatrat ćemo u okviru pet primjera:

- a) *šestar u pirueti* besmisla (AIT, 10);
- b) *dojke u nekom svom ritmu* (AIT, 56);
- c) *vojnici u izgubljenom koračanju, u nesigurnoj orijentaciji* (AIT, 151);
- d) *figura lava u pokretu* (PPS, 2005: 282);
- e) *krompir u trci* za izmirenjem života (AIT, 110).

Iako su formalno vrlo slični, semantički je riječ o različitim tipovima konstrukcija. U prvom primjeru kvalifikacija imeničkoga pojma u nominativu (*šestar*) vrši se posredstvom eksplikacije semantike nominativnog entiteta i njegove metaforizacije. Govornik u svojoj svijesti od nominativnog entiteta tvori apstraktnu sliku u obliku pojma iskazanog lokativom. Tako *šestar* po svom obliku, u procesu kretanja, postaje kao *pirueta*⁵. I u drugom primjeru aktivirana je metafora veza lokativnog

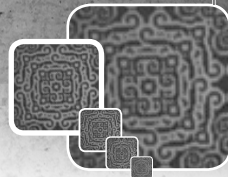
⁴ Označavanje preuzeto od: Šarić, Ljiljana (2014): *Prostor u jeziku i metafora*, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb.

⁵ Ovakav odnos među padežnim referentima, koji se profilira preko njihovih zajedničkih perceptivnih odlika, pripada kategoriji pojmovnih metafora (Redli 2014: 205). Te metafore bogate su vizualnim predstavama koje se zasnivaju na oblicima dva entiteta, pri čemu (u našem slučaju) pojam označen lokativom nominativnom entitetu pripisuje attribute nerealne u stvarnom svijetu. Čitalac, kako ističe J. Redli, preko iskustveno poznatog figurativnog značenja identificira određeni entitet (u našem primjeru, pojam u nominativu) i stvara jasnu sliku o njemu.

entiteta (*ritam*) i onoga za što on stoji (*pokreti dojke*). Dakle, i u ovom slučaju lokativni entitet kao apstraktan pojam u metaforskoj je vezi s entitetom u nominativu koji objašnjava ističući njegovu važnu osobinu, po načinu kretanja, koja je privremenoga karaktera, osobinu koja ga karakterizira u određenom vremenskom odsječku: *dojka se kreće harmonično, taktično, kao da želi izazvati požudu*. Semantika upravnih pojmova u oba primjera otvara mogućnost parafraziranja tih primjera uvođenjem odnosne ili relativne rečenice s poredbenom “kao” konstrukcijom *šestar koji izgleda kao pirueta, dojka koja se kreće kao da želi izazvati požudu, ritmično, harmonično, taktično*.

Lokativne eksplikativne konstrukcije tipa XNOM u YLOK odlikuju se i time da se u poziciji lokativnog entiteta nalazi deverbativna imenica apstraktnoga značenja kao njegova semantička dopuna, pri čemu deverbativna lokativna konstrukcija (s determinatorom / bez determinatora) eksplicira neko svojstvo entiteta u nominativu koje inicira aktivnost⁶ označenu tom konstrukcijom (*vojnici u izgubljenom koračanju, figura lava u pokretu*) ili objekt u smislu njegovoga kvalificiranja, opisivanja (*krompir u trci – krompir koji se brzo jede*). Ti tipovi interpretacija određeni su semantikom nominativnih entiteta (*živo / neživo*) koji predstavljaju lingvistički kontekst (okruženje) u kome se eksplikativno značenje lokativa i ostvaruje. Konstrukcije ovakvoga tipa M. Omerović (2014: 135) svrstava među kvalitativne (v. pr. *djeca u razvoju, stranke u sporu*), što nimalo ne iznenađuje s obzirom na činjenicu da su kvalitativ i eksplikativ semantički usko povezani (usp.: Belaj 2010: 28; Šarić 2014: 54; Redli 2014: 207). U literarnom jeziku katkad se zajedno i upotrebljavaju (npr.: *sedmero djece pod krovom i sedam krompira u trci za izmirenjem života, u slasti dnevnog obroka* AIT, 110). Kvalitativnost se u gramatičkoj literaturi vezuje uglavnom uz genitiv i instrumental, te uz akuzativ i lokativ, padežne i prijedložno-padežne konstrukcije kojima se iskazuju

⁶ B. Belaj (2014: 453) smatra da se sva lokativna značenja bez obzira na njihovu raznolikost mogu uklopiti u *shematični koncept smještenosti*. U prikazu mreže lokativnih značenja nalazi se i shematični koncept u kome je lokativni referent nekakva aktivnost, odnosno proces u kojem (su)djeluje trajektor te se pojavljuje kao dopuna pridjevu ili glagolu, ali i, kako pokazuju naši primjeri, imenici.

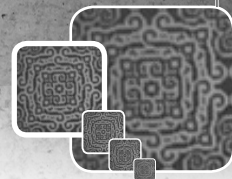
naročita svojstva upravnih pojmova u okviru imeničkih sintagmi (Omerović 2014: 137). Lokativne konstrukcije s prijedlogom *u* i jednoga i drugoga tipa ostvaruju se u sferi atributske kvalitativnosti. I u konstrukcijama s kvalitativnim značenjem i u konstrukcijama s eksplikativnim značenjem riječ je o identifikaciji imeničkoga pojma označenog nominativom po nekoj karakterističnoj osobini, svojstvu, s tom razlikom da se kvalitativnim lokativom to specifično svojstvo izražava (npr. *krompir u slasti, sladak krompir*), a eksplikativnim objašnjava (npr.: *krompir u trci, krompir koji se brzo jede*). Tako u srpskom jezikoslovlju dolazi i do udaljavanja od tradicije naziva, pa se umjesto naziva eksplikativni (za pojedine padeže) javlja naziv *kvalifikativni padež eksplikativnoga karaktera* (Piper 2005; Redli 2014). U bosanskom i hrvatskom jeziku u upotrebi je tradicionalni naziv *eksplikativni* ili *objasnidbeni*, s tom razlikom da se u hrvatskom jezikoslovlju značenje eksplikativnosti izrazito vezuje za genitivne konstrukcije (Pranjkić 2001: 28; Katičić 2002: 457; Barić i dr. 2005: 560), a u bosanskom jeziku i za druge prijedložno-padežne izraze (Omerović 2011). Terminološka nepodudarnost rezultat je različitoga pristupa gramatičkoj kategoriji padeža općenito, ali i različitog shvatanja značenja kvaliteta i kvalitativnosti. S kognitivnolingvističke strane gledano, među članovima kategorije uvijek postoji određena značenjska veza koja se uspostavlja preko značenjskih lanaca. Ali to ne znači, kako ističe B. Belaj (2010: 16), da postoji jedno ili više prototipnih obilježja zajedničkih svim članovima kategorije, nego da značenje jednoga člana proizlazi iz značenja drugoga i tako redom, a rezultat je polisemna mreža ulančavanjem neizravno povezanih značenja. Kvalitativni i eksplikativni lokativ povezuju se s prototipnim značenjem osobine, svojstva te tako na vertikalnoj dimenziji padežne strukture uspostavljaju semantičko jedinstvo kvaliteta. No, eksplikativni je lokativ udaljeniji od prototipa jer je riječ o neživom orijentiru⁷ koji predstavlja nekakvu aktivnost konkretiziranu deverbativnom imenicom apstraktnoga značenja. To dalje znači da

⁷ Naziv *orijentir* u kognitivnoj lingvistici upotrebljava se kao termin koji pokriva značenje referentne tačke u odnosu na koju se trajektor kao konceptualno istaknut entitet scenarija (Redli 2014: 201) vrednuje (više o ovim pojmovima vidi u: Belaj 2014: 43 i 2010: 17).

je eksplikativno značenje lokativa potpadežno značenje kvalitativa, da kvalitativ može biti ne samo ekskluzivni, gradivni ili materijalni (Pranjko 2001: 27) nego i eksplikativni, te da bi se eksplikativni lokativ mogao odrediti i kao kvalitativni lokativ eksplikativnoga karaktera (usp. kvalifikativni genitiv metafore eksplikativnog karaktera u: Redli 2014: 207).

Model XNOM o YLOK – Eksplikativnim lokativom s prijedlogom *o* obilježava se materijalna sadržina posredstvom koje se objašnjava imenica uz koju stoji u smislu opisivanja, kvalificiranja, tj. identificiranja: *predstava o životu (predstava koja govori o životu)* (Stevanović 1974: 504), *pjesma o ljubavi (pjesma koja govori o ljubavi)*, *roman o zavičaju (roman koji govori o zavičaju)* (Kovačević 1992: 19), *pjesma o proljeću (pjesma koja govori o proljeću)*, *priča o čovjeku i psu (priča koja govori o čovjeku i psu)* (Piper i dr. 2005: 281), *priča o potucanju (priča koja govori o potucanju)*, *film o stradanjima (film koji govori o stradanjima)* (Omerović 2011: 81). M. Omerović (2011: 81) oslanjajući se na rad M. Kovačevića (1982: 85) ovakvim lokativnim konstrukcijama kojima se označava tematika onoga što je obilježeno nominativom pripisuje isključivo značenje materijalne sadržine. Međutim, M. Stevanović je još 1974. godine istakao da u primjeru *predstava o životu* nominativ imenice *predstava* ne označava bilo koju predstavu, nego *predstavu svoje vrste* (Stevanović 1974: 504) skrećući tako pažnju na pojam u nominativu u smislu njegovoga determiniranja, opisivanja u odnosu na sadržaj označen lokativom. Poslužimo li se terminima kognitivne lingvistike utemeljene na teoriji metafore i metonimije (Šarić 2014: 49), orijentir je izvor na temelju kojega je trajektor dobio svoj kvalitet, što znači da se trajektor i orijentir povezuju u jednu cjelinu⁸ te da se kvalificiranje trajektora vrši preko materijalne sadržine, odnosno preko eksplikatora semantičkog sadržaja pojma u nominativu. Iz toga proizlazi da se lokativom u navedenim primjerima istovremeno označava materijalna sadržina i objašnjava tematika onoga što je obilježeno nominativom te da se na takav način

⁸ D. Matovac (2013: 208) ističe da se u konstrukciji *o* + lokativ orijentir pojma kao tačka s kojom je trajektor u kontaktu te pomoću koje mu se određuje položaj.

pojam u nominativu identificira, tj. kvalificira. U ulozi nominativnog entiteta javlja se i deverbativna imenica pri čemu se lokativnim entitetom u modelu devXNOM *o YLOK* eksplikacija imeničkoga pojma vrši posredstvom objekta kao semantičke dopune: *razgovor o njoj* (Kovačević 1992: 23), *dogovor o finansiranju*, *briga o blagovremenoj naplati* i sl. (Piper 2005: 281)⁹. M. Stevanović (1974: 504) primijetio je da konstrukcija *o* + lokativ može imati i atributsku i objekatsku interpretaciju uz deverbativne imenice koje označavaju pojam procesa govorenja ili mišljenja, odnosno svjesnosti ili osjećanja. Njegova atributska upotreba, kako ističe D. Matovac (2013: 208), temelji se na temeljnom značenju statične smještenosti, s time da naglašava kontakt između trajektora i orijentira. Utvrđivanjem kontakta između trajektora i tačno određenog orijentira, trajektor se identificira i kvalificira.

Model XNOM na YLOK – Eksplikativni lokativ s prijedlogom *na* javlja se, naprimjer, u primjerima: *društvo na demokratskim principima*, *promjena na sinu* (Piper i dr. 2005: 281), *promjena na licu* (Matas Ivanković 2009). Kao i kod upotrebe konstrukcije *o* + lokativ, i ovdje se radi o uspostavljanju kontakta između trajektora i orijentira na apstraktnom nivou, ali sada površinskog (Šarić 2014: 188), pri čemu agentivni trajektor koristi objekt u funkciji orijentira da bi stvorio određenu formu (*društvo na demokratskim principima*) ili je orijentir objekt zahvaćen kakvim procesom u čijim se granicama rasprostire kakva promjena (*promjena na sinu*, *promjena na licu*) te se na takav način trajektor kvalificira i identificira.

⁹ Konstrukcijama ovakvoga tipa Miloš Kovačević (1992: 23) i Mirela Omerović (2004: 81) pripisuju objekatsko značenje.

Zaključak

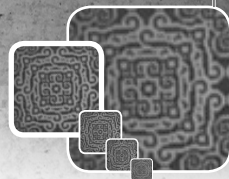
U ovom kratkom opisu dva su pitanja stavljena u fokus posmatranja: pitanje semantike eksplikativnog lokativa u bosanskom jeziku i pitanje pristupa proučavanju padeža. Bavljenje prvim pitanjem u radu je otvorilo mjesto drugom pitanju, jer eksplikativni lokativ nije semantički prazna kategorija, nego je sistem prijedložno-padežnih konstrukcija različitih podznačenja eksplikativnoga karaktera. Semantičko-sintaksička interpretacija eksplikativnog lokativa u bosanskom jeziku pokazala je da se eksplikativno značenje lokativa ostvaruje u imeničkim sintagmama u kojima je:

- 1) lokativni entitet metafora posredstvom koje se specificira pojam u nominativu;
- 2) lokativni entitet aktivnost koja inicira neku osobinu pojma obilježenog nominativom;
- 3) lokativni entitet objekt preko kojega se vrši identificiranje nominativnog entiteta;
- 4) lokativni entitet materijalna sadržina koja nije samo u funkciji označavanja sadržaja onoga što je obilježeno nominativom nego je i u funkciji njegovoga identificiranja, određivanja, kvalificiranja.

Navedena eksplikativna podznačenja (lokativ metafore, lokativ aktivnosti, lokativ objekta i lokativ materijalne sadržine) grade horizontalnu strukturu eksplikativnog lokativa u bosanskom jeziku sa zajedničkim prototipičnim značenjem neke važne karakteristike po kojoj se pojam u nominativu identificira, kvalificira, pri čemu se na vertikalnoj osi iste te strukture uspostavlja zajednički koncept kvaliteta koji ukazuje na njihovu stalnu povezanost.

Ovakav opis eksplikativnog lokativa, koji uključuje i horizontalnu i vertikalnu dimenziju prijedložno-padežne semantike, upućuje na zaključak da je i sam eksplikativni lokativ kao semantičko-gramatička kategorija prijedložno-padežni izraz potpadežnoga značenja, kvalitativnog, te bi ga trebalo opisivati kao eksplikativni kvalitativ.

Bibliografija

Izvori

AIT – Isaković, Alija (2005): *Taj čovjek*, Biblioteka Dani, Sarajevo.

PPS – Piper, Predrag; Antonić, Ivana; Ružić, Vladislava; Tanasić, Sreto; Popović, Ljudmila; Tošović, Branko (2005): *Sintaksa savremenoga srpskog jezika*, Institut za srpski jezik SANU, Beogradska knjiga, Matrica srpska, Beograd.

Literatura

Barić, Eugeniya; Lončarić, Mijo; Malić, Dragica; Pavešić, Slavko; Peti, Mirko; Zečević, Vesna; Znika, Marija (2005): *Hrvatska gramatika*, Školska knjiga, Zagreb.

Belaj, Branimir (2010): “Prostorni odnosi kao temelj padežnih značenja – shematičnost i polisemija hrvatskoga prijedložno-padežnog izraza od + genitiv”, *Sintaksa padeža*, Zbornik radova znanstvenoga skupa s međunarodnim sudjelovanjem, Drugi hrvatski sintaktički dani, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb, 15–33.

Belaj, Branimir; Tanacković Faletar, Goran (2014): *Kognitivna gramatika hrvatskoga jezika*, Knjiga prva, Biblioteka Thesaurus, Disput, Zagreb.

Jovović, Nataša (2015): “Upotreba lokativa u romanima Mihaila Lalića”, *Slavistična revija*, letnik 63, št. 3, 293–310.

Katičić, Radoslav (2002): *Sintaksa hrvatskoga književnog jezika*, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Nakladni zavod Globus, Zagreb.

Kordić, Snježana (2004): “Opis jezika na osnovi funkcionalno-semantičkih kategorija”, *Štokavski književni jezici u porodici slovenskih standardnih jezika*, Zbornik saopštenja, Crnogorski PEN Centar, Podgorica, 73–81.

Kovačević, Miloš (1982): “Tipovi nekongruentnih atributa uz deverbativne imenice u djelima Anđelka Vuletića”, *Književni jezik*, 11/2, Sarajevo.

Kovačević, Miloš (1992): *Kroz sintagme i rečenice*, Svjetlost, Sarajevo.

Maretić, Tomo (1963): *Gramatika hrvatskoga ili srpskoga književnog jezika*, Matica hrvatska, Zagreb.

Matas Ivanković, Ivana (2009): “Izražavanje prostornih značenja prijedložno-padežnim izrazima”, dostupno na stranici www.hrvatski-plus.org.

Matovac, Darko (2013): *Semantika hrvatskih prijedloga*, Doktorska disertacija u rukopisu, Filozofski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera, Osijek.

Omerović, Mirela (2004): “Atributska upotreba deverbativnih imenica u bosanskome jeziku”, *Književni jezik*, 22/1–2, Sarajevo, 72–85.

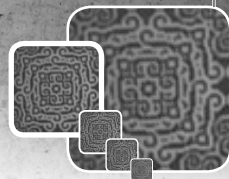
Omerović, Mirela (2011): *Nekongruentni atribut u bosanskome jeziku*, Slavistički komitet, Sarajevo.

Omerović, Mirela (2014): “Strukturni modeli nekongruentnih sintagmi s kvalitativnim značenjem u bosanskome jeziku”, *Sarajevski filološki susreti II*, Zbornik radova (knjiga I), Sarajevo, 129–137.

Palić, Ismail (2010): “Semantičko-sintaksička tipologizacija dativa u bosanskom (hrvatskom, srpskom) jeziku”, *Sintaksa padeža*, Zbornik radova znanstvenoga skupa s međunarodnim sudjelovanjem, Drugi hrvatski sintaktički dani, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb, 193–212.

Piper, Predrag; Antonić, Ivana; Ružić, Vladislava; Tanasić, Sreto; Popović, Ljudmila; Tošović, Branko (2005): *Sintaksa savremenoga srpskog jezika*, Institut za srpski jezik SANU, Beogradska knjiga, Matica srpska, Beograd.

Pranjković, Ivo (2001): *Druga hrvatska skladnja*, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb.

Redli, Jelena (2014): “Kognitivnolingvistička analiza adnominalnog kvalifikativnog genitiva u srpskom jeziku”, *Konteksti*, Zbornik radova, Prvi međunarodni interdisciplinarni skup mladih naučnika društvenih i humanističkih nauka, Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu, Novi Sad, 199–212.

Silić, Josip; Pranjković, Ivo (2007): *Gramatika hrvatskoga jezika*, Školska knjiga, Zagreb.

Stevanović, Mihajlo (1974): *Savremeni srpskohrvatski jezik*, Naučna knjiga, Beograd.

Šarić, Ljiljana (2014): *Prostor u jeziku i metafora*, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb.

Udier, Sanda Lucija (2014): “O valentnosti imenica u hrvatskome jeziku”, *Sarajevski filološki susreti II*, Zbornik radova (knjiga I), Sarajevo, 97–102.

Izjava autora o nepostojanju sukoba interesa i poštivanju općih etičkih kodeksa:

Autor potvrđuje da ne postoji nikakav stvarni ili mogući sukob interesa vezan za ovaj tekst te da je tekst napisan u skladu s etičkim kodeksima prema preporukama COPE (Committee of Publishing Ethics).

EXPLICATIVE LOCATIVE IN ADNOMINAL POSITION IN BOSNIAN (CROATIAN, SERBIAN) LANGUAGE

Abstract: This paper will examine the semantic and syntactic description of explicative locative in the syntactic function of nominal attribute, determining its structural models and explaining the way these models function. These models are used for establishing particular examples. It shows that this prepositional case expression is semantically closely connected with qualitative locative, that the explicative locative meaning is, in fact, a subtype of qualitative meaning, and that explicative locative constructions should be described as qualitative.

Keywords: explicative locative, prepositional case, nominal attribute, structural model.